

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Ur-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Mejelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Föderalisztikus aknamunka.

Budapest, aug. 10.

Zágrábról és Prágából egyidejűleg érkeznek a jelentések Ausztria és Magyarország összes nemzetiségei küldötteinek gyűléséről, mely jövő november hóban Bécsben ülésznék és egy emlékiratot szerkesztene közmegegyezéssel. Eddig azonos a két jelentés, továbbá abban is, hogy a nemzetiségek közt a szlovének és olaszok nincsenek felsorolva, a németek közül pedig csak az antiszemitákra számítanak. Egyéb pontokban azonban változnak a jelentések egymás közt.

Míg Prágából azt jelentik, hogy az emlékirat Európához intéztetnék s egy tíz tagú küldöttség által O Felségének is átnyújtatik, — a zágrábi jelentés azt mondja, hogy az emlékirat O Felségének fog átnyújtani és a küldöttség, valamint a megválasztandó végrehajtó bizottság egy 1893. márczius havában tartandó új gyűlésen teszi meg jelentését és a kitzított cél érdekében a külföldi sajtóval is összeköttetésbe lépnek.

Hogy az olaszok nincsenek megnevezve a jelentésben, az igen érthető, mert ezek a két állam összlakosságának éppen oly államhü elemei, mint a magyarok, németek és lengyelek, — az antiszemita németek istentelen kérdő magukvisellete daczára csak egy megvetendő töredéket képeznek.

De hogy Zágrábrban és Prágában megfélemedtek a szlovénekről, a kik pedig igen jelentékeny és igen tevékeny csoportot képeznek a föderalisztikus titkos munkában, a ruténeket pedig felsorolják a részvevők közt, daczára annak, hogy ezek nagy többségükben alkotmányhttek s még a kisebbség is csak autonómiát kíván a lengyelekkel s a lengyelek mellett, azt bajos megérteni.

De ezek csak jelentéktelen részletek, melyek arra mutatnak, hogy mily éretlen és laposfejű a mozgalom egész vezetése. De nagyobb jelentőségű, sőt igen figyelemre méltó fontosságú az ügy általánosságban. Ugy, a hogy a gyűlés tervét Prágából rajzolják, az egyszerűen hazaárulás, súlyosbitva minősített felség sértés által, de enyhítve nyilván való eszelősség által.

Vádiratot intézni a külföldhöz, a monarchia közismert ellenségeihez is, a hazai alkotmány, kormány és törvény ellen s ugyanezt a vádiratot királyunknak is átnyújtani akarni: lehet-e ennél szemtelenebb, esztelenebb valamit képzelni?

Különben szerencse, a milyen szerencsésük a közmondás szerint csak az ostobáknak van, hogy a föderalista kongresszus nyélbeütői előre fölvetették kártyáikat. Az osztrák kormány figyelmeztetve van s nem fogja elmulasztani a szükséges időben megtenni a szük-

séges preventiv intézkedéseket! A magyar kormány példájára Bécsben is szenvedélyes elhamarkodás nélkül, csendesesen, de szigoruan fognak eljárni.

A zágrábi érseki szék betöltéséről a „N. W. Tagblatt“-ban jelent meg egy hosszabb közlemény, mely az ismeretes kérdésnek régi és új motívumait nem éppen helyes vegyületben, de rejtett célzatossággal adja elő. Leírja Mihalovics volt érsek bibornok emelkedését, mely tudvalevőleg a szabadságharczon s az e miatt elszennvedett harmadfélvi politikai rabságon át történt a legmagasabb méltóságokig. E mellett a bécsi lap nagy magasztalással emlékszik meg Andrássy Gyula grótról, a ki Mihalovicsot kedvezőtlen körülmények közt állhatatosságával a zágrábi érseki székbe juttatta. Ezzel szembe állítja Szapáry Gyula gróf miniszterelnök jelöltjének, Vucsetich kanonoknak sorsát, a kinek kinevezése a vatikán politikáján megtört. A bécsi lap mindazáltal bir annyi igazságerzettel, hogy a balsiker miatt nagyobb részt a vatikánt teszi felelőssé, a hol — Strossmayertől eltekintve, a kinek szellemi adományai nagyon meghanyagottak, — Stadler szerajevói érseket is szivesebben látták volna, mint Vucsetich kanonokot, a kit Rómában csakis azért nem fogadnak el, mivel a magyar kormány szeretné. Mivel azonban a zágrábi érsekséget utóvégre is be kell tölteni, nem marad más hátra, mint hogy egy nem politikai szerzetes-pap legyen ama „nagy ismeretlen“, a kit a zágrábi érseki székbe emelnek. A szerzetes kétségkívül jó pap lesz, bár a magyar kormány inkább szeretne olyant a zágrábi

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

„Az a bizonyos czápa.“

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Preluca, aug. 8.

A magyar zsurnalisztika feje fölött Damokles kardjaként függ a quarneroi czápa kérdése. Ebből is pártkérdést csinálnak a lapok. Ha az ellenzékiek elhiszik, hogy ama bizonyos czápa felmerült a hullámokból, a kormánypártiak csak azért is megcsafoltatják a hirt. Így megy ez évről-évre. Ennek a százados, függő kérdésnek, erélyesen véget kell vetni. Legalább ez a meggyőződése Pusztakenderessy bátyáknak, a ki e sokat üldözött vízi szörnyetegek léte, vagy nemlétének megvilágítása érdekében azzal tölt el a nyárból két hetet, hogy ezt a tételt magyar nemzeti tudományos szempontból vizsgálja.

Az ügy komolyságának megfelelően arra kérem tehát Szerkesztő urat, hogy becses lapjában sziveskedjék annyi kis helyet szorítani, a hová Pusztakenderessy bátyáknak czápjája szükesen megfér s nyugalomra hajthatja fáradt fejét.

Prelucában íródik e levél, az Adria partján, de nem a tonleső-létra fokán, hanem a

kőbányák aljába vágott kis osteriában. A tonleső létra foka ugyan ez idő szerint sem üres; figyelemmel kíséri onnan most is valaki a tenger sima tükrén fölbukkanó kopolytusokat, csak hogy nem holmi mindennapi tonhalra leskődik az a valaki, hanem czápara. Nem is prelucai halászegény les rá, hanem egy valóságos nagybecskerek-i polgártársunk: Pusztakenderessy bátyánk. A kit az Isten sokáig éltesse!

E szinte hihetetlennek hangzó tüneménynek ime a hübnérje.

A múlt héten levelet kapok Pusztakenderessy Zsuzsa Nénitől, Becskerekéről. Ezt írja benne, hogy:

„Édes öcsém! Ez a vén bikficz, már mint az apjukom, a napokban levitorlázik hozzátok Fiuméba. Tavaly óta köszvény bolygatja a ballábát és a doktorunk, — úgy a hogy bevállván az idej termés — tengeri furdót bátorzkodott neki ajánlani. Jól tette, ha bátorkodta. Harmincz esztendő óta most rázom le először a nyakamról két hétre ezt a vén csontot. Sok a bogara, de a rákért él-hal; még a bégai rákért is, hát még a tietekért! Rákot főzess neki a feleségeddel, aztán nektek is kurtább lesz a két hét. De van a rákon kívül egy vesze-

delmes bogara: szeret a szabadban uszni a kétségbeesésig. Ember nem hűsöl annyit a Bégában az egész környéken, mint az apjukom. Így nyár idején nem az az első dolga, mikor felczihalódik az ágyból, mint rendszeren máskor, hogy a pipát az agyára fogja, hanem az, hogy beleugrik a Bégába, ott lubiczkol délig az iszapban, ebédre is alig tudjuk kipiczézni, aztán újra kezdi a lubiczkolást naplementig. Boldog ő még a Bégában is, a mostani alacsony vizállás mellett, pedig kilátszik ő kelme háta a vizből, akárhogy befuródjék is az iszapba. Ugyan mivé fajul majd az elszántsága ott nálatok, a hol Salamon Ferencz komám állítása szerint csendes ugyan a tenger, de kevesebb benne a visitök-inda, meg a békateknő, mint a mi Bégánkban.

Öcsém, vedd el az öregem kedvét a lubiczkolástól. Képzeld, azzal rémitget, hogy a nyílt tengerben akar fürdeni. Verd a fejébe, hogy tulságos sok czápa jár az idén az Adriában.

Apraját-nagyját csókolja:

Zsuzsa nénétek“.

Alig, olvasom végig a Zsuzsa néni levelét, hozza a hirt a „Voce del Popolo“, hogy tegnap reggel a Whitehead-féle torpedógyár

érseki széken látni, a ki ott a magyar politikát képviseli. — Az osztrák lap sejteti, hogy az új jelöltbe bele nyugozanak, mivel a panszláv propaganda, valamely növekedésénél sokkal szívesebben látnák. Erre a meglehetősen zavaros közleményre a „Presse“ már meghozza a czáfolatot s kijelenti, hogy az új jelölt föllállításáról szóló hírek teljesen alaptalanok. A magyar kormány nem tett semmiféle újabb javaslatot és feltétlenül ragaszkodik Vucsetich kanonokhoz. — Ebben az egész titkolozó híresztelésben — mi is úgy tudjuk — írja a „Pesti Hirlap“, — „hivatalos“ valóság nincsen. A magyar kormánynak nincsen új jelöltje. Nem mernék, azonban oly határozottsággal azt is állítani, hogy ehhez képest a zágrábi konfliktus megoldása felé egyetlen lépés sem történt. Az új jelölt, a kiról szó van: Haudek benedekrendű szerzetes, kitűnő egyházi tudós, a magyar szerzet egyik kiemelkedő egyénisége, aki éveken át Rómában a bibornoki testület mellett mint titkár működött s ott kiváló képességeinek alapos tanuileit adta. Haudek mint magyar pap sem esik semmi kifogás alá s ha a korábbi évekből helyesen lehet következtetni, egykori szerzetfőnöke, a jelenlegi hercegprímás bizalmát is bírja.

Az új pénz. Bécsből azt jelentik, hogy az új pénz verése csak az ősz vége felé kezdődik meg. A veretési illeték a finom arany kilogrammja után az osztrák-magyar bank számára négy koronában, magánosok számára pedig hat koronában van megállapítva.

HIREK.

— Torontálmegeye rendkívüli közgyűlését Rónay Jenő főispán elnöklete alatt, ma folytatták, s a hátralevő ügyek letárgyalása után be is fejezték.

— Kinevezések. Rónay Jenő főispán, a most megtartott rendkívüli közgyűlésen Gyertyánffy Jenő dr. tb. szolgabíró és Vándory Aurél közigazgatási gyakoronkot, tiszteletbeli aljegyzőkké nevezte ki.

— A katonaság köréből. Szigetszentmiklósi Károly ezredes a 45 gyalogdandár parancsnoka segédtisztjével tegnap

előtt Cosimo Lenaz, a gyár kizűzésének a kormányosa, csápát fogott. A horogra került nőstény csápa, a Carcarodon Rondollessiek fajtájából, fájdalom, csak 1 méter 75 centiméter hosszúságra cseperedett föl és mindössze 23 1/2 kilós, tehát ily légi tü-neményserű bagatell lény arra nem érdemes, hogy elkérkedjem vele az ujságonnal. Cosimo Lenaznak is csak 30 frt „catturát“ fizetett ki a tengerészeti hatóság érte. Nem is a csápa egyéniségének imponáns vagy törpe volta itt most a döntő, hanem az, hogy jó argumentum lesz-e belőle Pusztakenderessy bátyámmal szemben, ha bizonyítgatnom kell majd neki, hogy mégsem kacska a Quarnero csápája, hanem csápa.

No most jöhet már Pusztakenderessy bátyám, majd lelohasztom én a kedvét meg a kurázsiját a szabadban való fürdéstől. Várjunk csak egy kicsit! Jó lenne tán mégis, ha egy kis hangulatot csinálnánk az öregnek előre. Utnak inditok rögtön egy táviratot az ujságonnak a következő tartalommal:

„Whitehead torpedógyára előtt kifogtak egy csápát, láttak hatot, ritka példányokat, páratlanokat még az ideig fogás mellett is. Szabadban fürdés életveszélyes. Még a bagnoban is csak rács közt szabad fürdödni.“

este Szegedről a helyben elhelyezett zászlóalj felett szemlét tartandó, az állomásra érkezett. Ma délelőtt a honvéd zászlóalj legénysége a tomasováci gyakorló-térre kivonulván, ott megsejmelte s a látottak felett teljes meglepedését fejezte ki. Holnap a reggeli vonattal Zomborra utazik, hogy az ott elhelyezett csapatok felett szemlét tartson.

— Káldy Gyula történelmi hangversenye — mint már több ízben jelentettük — ma este 8 órakor fog végbemenni a nagybecskereki színházban. Az a ritka nagy élvezet, melylyel az eddig szinte ismeretlen Rákóczi-nóták és kurucz-dalok előadása fog járni, érthetővé teszi a közönség nagy érdeklődését a hangverseny iránt, s bizonyára egész estén át az elragadtatás tapsaitól fog visszhangzani a színház. Még egyszer figyelmeztetjük azokat, a kik talán nem bírnának tudomással a mai hangversenyről, hogy el ne mulasszák ma a színházat fölkeresni, mert a ma ott hallott történelmi jelentőségű csodaszép magyar dalokat nem egyhamar lesz alkalomunk élvezhetni. A helyárak a rendesek.

— A megyei tüzoltó-szövetség érdekében, mint már említettük is, küldöttség járt Rónay Jenő főispánál. A főispán a küldöttség előtt kijelentette, hogy a megyei tüzoltó-szövetség létesülését üdvösnek tartja s azt mindenképen támogatni fogja. Sajnálja ugyan, hogy a szövetség létesítése iránti mozgalom nem a nagybecskereki tüzoltóság részéről indult ki, a mely kétségkívül a leghivatottabb lett volna erre nézve, de szívesen fogadja és látja a Módosról kiindult mozgalmat is, s a maga részéről iparkodni fog azon, hogy a mozgalomnak eredménye legyen.

— A nagybecskereki löverseny előmunkálatai serényen haladnak előre. Az érdeklődés a löversenyek iránt ugy a városban, mint az egész vármegyében egyre nagyobb mérveket ölt, ugy, hogy a siker máris biztosítva van. A löverseny díjaira esideig már adakoztak: Nákó Kálmán gróf 50 frtot, Karácsonyi Jenő gróf 50 frtot, Tallián Emil 5 frtot, Krsztics János, polgármester, 5 frtot és Jekelfalussy Zoltán, cs. kir. kamarás 10

Persze megjött ma a hír, egy kis sajtóhibával: „Kifogtak hatot, láttak egyet.“ Nem baj, mondok, annál nagyobb lesz a hatás, ha Pusztakenderessy bátyám megsejti az ujságban; ugyis az a fő, hogy benne legyen mind a hét csápa, kifogva, vagy látva: egyre meggy.

De a másik perczen elfogott a bűnbánat és irgalmasság. Megbántam, hogy áldozatomnak épp azt a derék öreg urat szemeltem ki. Mennyi édes illuziójából ábrándítom ki szegényt! Ha olvassa azt az ádáz pletykát, talán le se jön majd fürdőzni. Minek is jönne le, gondolja magában, mikor még csak annyi élvezetet sem nyújthat neki ez a mérhetetlen tenger, hogy kedvére kilubiczkolhassa magát benne. Kinek a lelkén szárad majd bátyám uram ballábbeli közsénye, ha elmarad a kura? Hanem aztán megint így okoskodtam: Egy Pusztakenderessynek csak léssen annyi vágott dohányja, hogy nem ül fel minden pipogya ujságnak! Bár eljönne bátyám uram, bár ne kerülne a kezébe az a hirlap! Ha egyszer aztán itt lesz, majd benépesitem én a tengert olyan 20—30 mázsás csápákkal, hogy égnek mered bátyám uram feje bőre a hallatára s aligha kívánkozik ki a bagnóból, a rács kösül, ki a nyílt tengerre.

Megjött a vendég. Pirospozsgás, tagbaszakadt uri ember. Látszik rajta, hogy

frtot. Az adakozások egyébként egyre folynak.

— A honvéd laktanya kibővítése tárgyában tegnap tartatott a laktanyában bizottsági ülés, melyen a polgári hatóság részéről Perisits Zoltán főjegyző, a polgármester helyettese gyanánt, a városi mérnök és gazda, továbbá a honvédségi részről Straubert J. százados s zászlóaljparancsnok, Gros Mihály hadbiztos Szegedről és Oblatek Kálmán százados Budapestről, a honvédelmi miniszterium részéről, mint megbízott vett részt. A bizottság a város által beadott tervnek sok üdvös változást eszközölt és a munkálatok azonnali foganatosítását határozta el. A vett telkek épületei már leromboltattak, az építéshez való anyag is nagyrésztben a helyszínen van — s hisszük, hogy a város a honvédzászlóaljnak kellő és megfelelő laktanyaszerű elhelyezése tekintetében az intézkedéseket ép oly gyorsan teszi meg, mint a közös hadsereg laktanyájánál megmutatta.

— Halálozás. Fényről vesszük a gyászhirot, hogy a nemrég elhunyt utolsó temesi grófnak, Csernovits Péternek leánya: öz. Mocsnyi született Csernovits Laura, életének 52 ik évében meghalt. Az elhunytat nagy rokonság, közte Karagyorgyevits Sándor herceg is gyászolja. Gyászjelentést a szomorú esetről mindez ideig nem kaptunk, de úgy értesülünk, hogy a temetési szertartást Popovits Nikanor temesvári gör. kel. szerb püspök fenyves segédlettel fogja megtartani. A boldogultnak hűt tetemeit a fényi szerb templomban levő családi sírboltban fogják elhelyezni. Az elhunytak mintegy 800.000 frtyi készpénzben viszsamaradt vagyonát Csernovits Pál és Mihály öröklék.

— A „bánati“ zsidóság. A Budapesti Hirlap tegnapi számában Iványi Ödön, ismert nevű író és a „Nagyvárad“ szerkesztője tárczát ír a marillai fürdőről, s miután vázolta annak rendkívüli szépségeit, a fürdő publikumára tér át, s az ott időző bánati zsidóságról ír. Nem tudjuk ugyan, hogy a cikk írója kiket ért „bánatiak“ alatt, a mikor Bácság már tudvaleg régen nincs, de mivel azt hisszük, hogy cikkében a torontálmegeyi és temesi

„Magyarország éléstára“ táplálja. Hanem a verejték csakugy csurog róla.

— Gyerünk öcsém, fürdőni. Jó napot! — Isten hozta, kedves bátyám! Előbb már csak reggeliznénk vagy mi a szősz. Majd elmegyünk egy óra mulva, most ugy is nők fürdenek a Maria-bagnoban.

— Nem fürdöm én velök a ketreczen, hanem künn az oceán szabad ölében.

— Pedig csak a ketreczen szabad fürdeni.

— Ki parancsol nékem abban? Nem vagyok én digó.

— Parancsol a révkapitány meg a podesta. Tömerdek csápa jár az idén nálunk, soha még ennyi egy esztendőben sem. Tegnap is kifogtak hatot. Teli van az ujság vele. Nem olvasta uram bátyám?

— Lárifári. Annyi viznek a kedvéért, a mennyi a rács közé fér, nem hagytam volna otthon két hétre a cséplést. Annyi vizet össze tudok én kanalazni a Bégában is. Nem hiszek én az ujságnak, akár ellenzéki, akár kormányparti. Pláne a csápa-kérdésben. Vagy van itt csápa, vagy nincs. Ha van: ne tagadják le. Az is a mienk. Magyar tenger szülte, magyar tenger hullámain ringatózik. A statisztikusaink számon tartják azt is, hogy hány kotlóstyuk, hány kergebirka van az országban. Számon tartják, mert nemzeti vagyon. Mi Beeskereken

megye
vonat

„Ha
hogy

legszel
fog m

beleva
magya

épp u
kultu

zsidósá
óta es

nem tr
az ó

változo
hogy

matika
magya

labba
a leg

fogóval
venni

minden
társada

aut: no
nyelmé

mindez
vén

— a kalap
kái

lán sen
hogy

Néme
je (a

met
lésé,

kája
élete

nem ve
hogy

tetés. E
öröklöt

indolenc
boszszat

a magy
nyílt ha

a néme
de meg

konok
az erde

Nem
gyarosi

orszá
tani föl

A fe
zöltük

még a

mert a

mi vért

gasabb

Mit ért

— ha

csápait

gunkat

kimuta

én meg

tartom,

annyi

tönkbe

kimuta

elefánt

ból, me

komoly

ügyet.

ki enne

még se

akarnát

kat az

ha csak

a látog

tudjuk

transce

lunk.

a csilla

lábunka

esetet.

gyar te

megyei zsidóságra céloz, közöljük a czikk vonatkozó részét, mely így hangzik:

„Hat év óta lesem türelmetlen vágygyal, hogy Délmagyarország e bájos, kis zuga, a legszebb magyar fürdő közönsége — mikor fog már megmagyarosodni? Ugy látszik, belevénülök a várakozásba; a marillai fürdő magyarországi közönségének hat tizedrésze épp úgy idegen a magyar, akár a japán kulturától. A délmagyarországi intelligens zsidóság nyelvén a magyarosodás terén 67 óta csodákat tevő, hódító magyar kultúra nem tudott változtatni. Albrecht főherceg, az ó osztrák hagyomány inkarnációja, a változott időkre való tekintetből megtette, hogy ősz fejjel neki feküdt a magyar grammatikának és legalább meg akart tanulni magyarul. A bánáti zsidóság távolabb áll a nemzeti kulturától, mint a legosztrákabb főherceg. Harapófogóval nem lehetne belőle magyar szót venni ki. Magyarország legdusabb részének minden javát élvezi; előkelő helye van a társadalomban, tényező a közéletben, az autonómiában; a finomult élet minden kényelmében, luxusában busásan részesül; mindezt a magyar állam aegise alatt élvez — hamafinak vallja magát. Hanem azért a kalapja karimájától — le a czipője sarkáig végesvégig német. Legalább itt, Marillán semmi, de semmi nem árulja el rajta, hogy a magyar nemzethez számítja magát. Német a társalgása, német a zenéje (a „Kursalon“ zongorája mellett), német az olvasmánya, a kedvtelése, német a gyermekei dajkaja... egy szóval: egész mivolta. Élete állandó tüntetés a magyar nemzeti kultúra ellen, elhiszem, hogy nem szándékos, de mégis csak tüntetés. És bizony, ez a régebbi időkből átöröklött, oktalan példák nyomán haladó, indolenciából táplálkozó németiség sértőbb, bosszantóbb, mint az oláh ultrák tüntetése a magyarság kultúrája ellen; mert az oláh nyílt harcban áll a nemzeti művelődéssel, a német zsidó pedig hívének vallja magát, de megrögzött németiségében csak olyan konok akadály a magyarosodásnak, mint az erdélyi bakkszász vagy oláh.

Nem ártana a bánáti zsidóság megmagyarosítására egy külön délmagyarországi kultúra-egyesületet állítani föl.”

A fentebbiekben egész terjedelmében közöltük a czikk vonatkozó részét, mivel ugy

véljük, szolgálatot teszünk az ugynevezett „bánáti“ zsidóságnak, ha ismertetjük azt a véleményt, a melyet róla idegenek táplálnak, s a mely bizonyára nem egyedül az író véleménye, de számosaké.

Hogy a cikknek mennyiben van igaza, annak megítélését az érdekelt zsidóságra bizzuk, melynek kétségkívül leginkább áll érdekében és hatalmában, hogy az írottak valótlanságát demonstrálja.

— A torontálmezei gazdasági egyesület vasárnap f. hó 7-én, Nagykikindán tartott választmányi üléséről következő értesítést adjuk. Az ülésen, melyen különben a választmányi tagok nem nagy számmal jelentek meg, az egyesület elnöke gróf Csokonics Endre ur ő nagyméltósága elnököt Kivüle jelen voltak még zombori Rónay Ernő alelnök, Babics József, Telecsky, Gulyás, Kiszlinger, Pacsu, stb. választm. tagok. A folyó ügyek és taglétszámi változásokon kívül tárgyalat ügyek fontosabb határozatai következtek: A pancsovai állatdíjazás díjai 100 frttal felemeltettek. (Eddig 150 frt ló és 150 frt egyéb állatok díjazására volt rendelve.) Kozma min. tanácsos elhunyt alkalmából részvét és koszorú iránt tett elnökségi intézkedések jóváhagyattak s jelezőkönyvi részvét nyilvánítása határozatott. Közszépra szolgáló amerikai szőlőtelep részére 400□□ határozatott az egyt. telepén fordítani. Baromfi telep létesítése elejtetett. Gabonaszállítási kérdésben tájékoztatás adására az egyt. titkár bizott meg. A magyar gazdák szövetkezte által felajánlott gazdai személyi hitel az értesítőben köztudomásra hozatni határozatott. Babics József indítványára a megye alispánjához megkeresés határozatott intéteni, hogy a gazdasági időszak munkások nyilvántartását a községi előjáróságoknál elrendelni sziveskedjék. Ezen mulasztás volt az idej munkás Kalamitásnak is főoka miután a munkások jobb bérigéretére kötelezettségük elállottak s arra újlag kivett igazoló jegyük alapján nem voltak kényszeríthetők. Végül az értesítő részére postai bérmentesség határozatott kérelmezteni.

— Vacarescu Helén Herkulesfürdőn. Kétségkívül élénken emlékeznek még olvasóink arra a regényes eljegyzési hirre, mely Ferdinánd román trónörököséről és egy bojár leányról szólt, s a mult évben oly

nagy feltűnést keltett, s melyben Erzsébet, a „Carmen Sylva“ írói név alatt ismert román királyné oly kiváló szerepet játszott. A közvéleményt akkor sokáig foglalkoztatták ez eljegyzés hírei és sokan hitték, hogy a diplomáciai beavatkozás dacára Vacarescu Helén a trónörökös neje lesz. Az oly zajjal széttepedt eljegyzésnek tudvalevőleg teljesen vége szakadt, mert a trónörökös legközelebb nőül veszi Mária Alexandrina Viktória edinburghi hercegnőt, az angol királynő unokáját. A román trónörökös e regényének hőse, Vacarescu Helén k. a. pár nap óta Herkulesfürdőn időzik. Mint ottani levelezőnk írja, a fürdő-közönség őszinte csodálattal van eltelve a ritka szép bojár leány iránt, kinek klasszikus szépségű, vidám arczáról aligha olvashatná le valaki első szerelmének tragikus történetét. A Rezső-udvarban lakik, honnan naponként sétára megy atyjával, Vacarescu Tivadarral volt nagykövettel, meg anyjával és hugával. Egyébként azonban a család nem vesz részt a herkulesfürdői társas életben. A kik közeli juthattak, el vannak ragadtatva a szép Heléna kitűnő műveltségétől és szellemességétől, s érthetőnek tartják, hogy miért választotta a költő királyné ezt a poetikus teremést menyének.

— Nagykikinda város szervezési szabályrendelete, mint a Kikindai Közlönyben olvassuk, már elkészült. A mű, egy jókora füzet, a 15-ös bizottság által elfogadattván, f. hó 8-án a szolgabírószághoz küldetett a megyének való beterjesztés céljából. A szabályrendelet a törvényhatóság által e tárgyban hozott határozatban kifejezett elvek szerint készült. A gyám-szabályzat azonban még munkában van, de a lehető legrövidebb idő alatt az előjáróság azt is be fogja terjeszteni.

— A szent Istvánnapi ünnepélyre felrándulók el ne mulasszák megtekinteni a fővárosi vigadóbeli 48/49-ki szabadságharczunk emlékének gyűjteményét. A 48-as kiállítás az idén teljesen rendezett és ezenkívül igen nagyszámú újabb kapott ereklyéket és képeket tartalmaz. Külön szobában lettek csoportosítva a Petőfi képek és ereklyék. Külön csoportban vannak a hős Bem apóra, Guyonra és a vértanúk szobája mellett a Görgeyre vonatkozó emléktárgyak és képek. A kiállítás mostan 1800 képet és harmadfélezer egyéb emléktárgyat tartalmaz. Kétszer annyit, mint tavaly.

még a pióczáinkra is büszkéek vagyunk, mert a mi Bégánkban láttak napvilágot, a mi vérünkön lumpolnak. Nem tudtok magasabb, ideálisabb álláspontra helyezkedni. Mit érünk a tengerünkkel, — fujjátok fel! — ha még elméletben is megvonjátok a czápáitól a létezés jogát. Szégyelhetjük magunkat, hogy egy árva czápát nem tudunk kimutatni a külföld előtt. Majd utána járok én magam ennek a dolognak. Fontosnak tartom, nemzeti fontosságúnak. Ha már annyi millió forintokat beleölünk a kikötőkbe, lássunk egy hivatalos komolysággal kimutatott czápát is. Indiába nem mehetek elefántra vadászni, nem futja ki a ballábomból, meg a két héttől, de az kifutja, hogy komoly tanulmány tárgyává tegyem ezt az ügyet. Olvastam én már olyan anglusról, a ki ennél nagyobb bolondságon törte a fejét, még sem sülyedt el alatta Anglia. Miért akarnátok est az igazi ritka specialitásunkat az Atlanti óceánba üldözni? Jól teszi, ha csak hébe-korba tisztel meg bennünket a látogatásával. Minek jönne ide, ha nem tudjuk megbecsülni. Okosan cselekszi, ha transcendentális fogalommal változik át nálunk. Ősi szokás szerint ugyanis letagadjuk a csillagot is az égről, ha neki vetjük a lábunkat valaminek. Vagy lássuk a másik esetet. Mondjuk, hogy nincs csápa a magyar tengerben. Ha nincs: hozassunk bele

onnan, a hol van. A ki fél tőle, ne menjen vizre, maradjon otthon, nem anyám-asszony katonájának való a tengerész élet. Élő embert nem czipel az a gyomrában, mint Jónás czethala.

— Biz erre nem is gondoltam.

— A halottat is csak akkor ebédeli fel, ha leeresztik hozzá a hajóról. Mi használjuk fel temetőnek a gyomrát. Tengerésznek az a legszebb halál, ha csápa gondoskodik a temetéséről.

Pusztakenderessy bátyám ugy neki melegegett a nemzeti és általános érdekű érvek ujjhegyre szedésében, hogy észre sem vette, mikor egy tál rák, egyik a másik után bekebeleződött.

— Most már indulhatunk, de hova? Csakugyan nem szabad künn a szabadban fürödni? Nem tréfál a podestátok? Hát itt valahol, Fiume körül nincs valami alkalmas hely, a hol nem üldösi az embert a rendőr?

— Át kellene mennünk az osztrák határon Isztriába, Preluca mellett pompás hely van erre a célra. Csak hogy annak meg az a bibéje, hogy arra jár a legtöbb csápa, mert az abbasiai fürdővendégek számára ott vágják a marhát s a vér szagára csapatostul tódulnak oda. Látom, hiában kardoskodnám. De a többiről nem felelek.

— Állok elébe. Fogass be!

Befogattam s most itt vagyunk Prelukában. Rabja lettem én is a tudományoszonynak, a nemzeti büszkeségnek. Mikor Pusztakenderessy bátyám meglátta azt a csudálatos hosszú lajtorját, a melyhez képest Jákób pátriárkáké kismiska lehetett s a tejében meglátta azt a halászt, a ki harmadnapja lesi, hogy mikor jelenik már meg a hal, mikor kell torkaszakadtából bekiáltani a faluba, hogy jöjjetek emberek, itt a tonhal, csak fogni kell!... elállott a lélegzete s mikor felocsudott az ámulatból, tölcéért csinált a két tenyeréből és felharsogta a halászegénynek, hogy „Cseréljünk helyet! Itt egy forint!”

— No öcsém, a mig én lesem a czápát, addig te fürödhetel. Azután meg én. Egy kicsit életveszélyes vállalat, de legalább lesz mit elbesszélni az anyjukomnak. Kijátszotuk biz mi szépen a fiumei podestát csápától együtt.

Azon a tonleső-létrán nem járt még akkora test, mint Pusztakenderessy bátyámé. Lengedezett is alatta a bamba alkotmány, mikor megmászta mind a hetven fokát s letelepedett fenn a kosárban. De nem csupán lengedezett, hanem — a mint nekem rémlett, még recsegett is.

— Öcsém, tudod mit? Hány öles lehet es a kakasülő?

— Van vagy negyven.

Irodalom és művészet.

* A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 7-ki száma 14 képpel a következő tartalommal jelent meg: „Keleti Károly.“ (Arczképpel, Cserna Károlytól.) — „A beteg gyermek és a napsugár.“ Költemény ifj. Szász Bélától. — „Vadlud-vadászat.“ Irta Szivos Béla. — „Magyar tüzoltók Konstantinápolyban.“ Dr. Kovács Dénesétől. (3 képpel: 1. A Konstantinápolyba rándult magyar tüzoltók. 2. A gr. Széchenyi Ödön számára Konstantinápolyba ajándékkul vitt magyar fogat. 3. A Jildics-kioszk és Hamidije mecset. Konstantinápolyi fényképek után.) — „Egy éjjel a rablótanyán.“ Elbeszélés. — Greguss János. (Arczképpel és képekkel: 1. Les vízi vadra. 2. Az országuton. 3. Szénagyűjtés.) — „Magyar fürdők: Trencsén-Teplitz.“ (3 képpel: 1. Trencsén-Teplitz látképe. 2. A gyógyterem. 3. A „Sina“ ház és a „Három-sziv“ ház.) — „Párisi divatlevél.“ (Divatképekkel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyesületek; Mi ujság; Egyveleg; Sakkjáték; Képtalány stb. rendszeres rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. sz.) megrendelhető a Képes Néplap legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.

Táviratok.

A horvát felirat.

Budapest, augusztus 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A horvát feliratot ma terjesztik az országgyűlés elé. A felirat kijelenti, hogy hódolattal fogadja a kegyelmes királyi leirat szavait s örömmel lát az országgyűlés feladatainak megoldásához. A felirat így végződik: „Az országgyűlés és a nép, mint a legutóbbi választások bizonyítják, teljes bizalommal viseltetnek a kormány iránt, melyet hazafiság és a haladás szelleme vezérel.“ A felirat befejezése isten áldását kéri a királyra.

— Hova potytyanna a ... kalapom, ha lepotytyanna?

— Direkt a tengerbe.

— Hány öles lehet itt a tenger?

— Van vagy nyolcvan.

— Negyven meg nyolcvan... az már tán mégis...

— Szép ut!...

— Én is azt mondom vagyok. Tudod mit öcsém, most jut valami eszembe. Nem tudok uszni, csak kaparni. A Bégában kaparással is lehet boldogulni. Majd én már csak Fiumében fürdöm meg a bagnoban, ott is a rács közt.

— Hát a csápák tudományos megfigyelésével hogy leszünk, urambátyám?

— No no... no no... Kutyamódon inog ez a létra. Reszeg is tán, nem hallod?

De a kilátás pompás, nem győök betelni vele... Csak nem török le alattam, a mig egy kicsit kifuvom magamat rajta. Eredj be a kocsmába, hidd ki azt a taljánt, cseréljünk megint helyet vele! Zeuszám, Zeuszám, szót fogadok... Ne félj, ciczsám, megnyugtatlak... Holmi gyilkos szándéku csápa szép szeméért ördög kockáztassa az életét... Csáládapa vagyok, öt gyermeknek apja...

Cs. Papp József.

A horvát ellenzék bukása.

Budapest, augusztus 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A zágrábi községtanácsi választások három napi küzdelem után ma a kormánypartiak győzelmével végződtek, a mi annál fontosabb, mert eddig az ellenzékiek voltak többségben. A választás eredménye az ellenzékre nagyon deprimáló hatást gyakorol.

Uj képviselő.

Budapest, augusztus 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) B. Ujfalun Szunyogh Szabolcsot 31 szótöbbséggel Pappszász Károly függetlenségi 686 szavazata ellen országgyűlési képviselővé megválasztották. A záróra kitűzésekor Szunyoghnak csak 2 szavazattöbbsége volt. Mindkét párt nagy erőfeszítéseket tett. Egyébként teljes nyugalom uralkodik.

Nagy panik Bécsben.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsben tegnap nagy izgatottságot keltett az a hír, hogy négy koleraeset fordult elő. Csakhamar azonban kintunt, hogy nem kolera, de csak könnyebb kolera esetek voltak. Egy mázoló négy gyermekével a piacon romlott gyümölcsöt vásárolt, azt elfogyasztották, s mind a négyen akut bélhurutot kaptak. A mentők a kórházba szállították.

A tápéi képviselőválasztás.

Budapest, augusztus 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ugron Gábor és Horváth orsz. képviselők az esti vonattal a tápéi kerületbe utaztak, hol az új képviselőválasztást ma (csütörtökön) ejtik meg. Sima megválasztása valószínű.

A románok memoranduma.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyarországi román diákok bizottsága, melynek memoranduma tegnap 21.000 példányban megjelent, felhívást intézett az összes román sajtóhoz, hogy a memorandumot folytatásban közöljék. A memorandum célja, úgy mond e bizottság, hogy vihart támasszon egész Európában. A felhívást hat bécsi, budapesti, gráci és kolozsvári magyarországi román egyetemi hallgató írta alá. A bizottság kijelenti, hogy a memorandumért és felhívásért az összes következményeket viseli.

Eltűnt vasúti hivatalnok.

Nagyvárad, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Stutz Béla, az öszi vasútállomás felügyelője a hó 7-dike óta nyomtalanul eltűnt. Nagyváradon lakó menyasszonyához levelet írt, melyben sejteti, hogy 400 frtot sikkasztott s egyben bocsnatot kér tőle, hogy életét eldobja magától. Hulláját eddig még nem találták meg.

A bolgár fejedelem utja.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Coburg Ferdinánd bolgár fejedelem ma éjjel Belgrádon kereszt-

tül utazott. A peronon megjelentek Masin őrnagy, a király hadsegéde, a rendőrfőnök és a vasutak igazgatója teljes díszben. Az udvari váróterem fényesen ki volt világítva, a fejedelem azonban nem szállt ki, sőt udvari orvosa tagadta azt is, hogy a fejedelem a vonaton van, pedig két udvari szalonkocsi is volt a vonathoz csatolva.

Egyházi ünnep.

Budapest, augusztus 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mária Zellből távirják: Ma ünnepélyesen megáldotta Schlauch Lőrincz nagyvárad püspök a kegyoltárhos Magyarország védasszonyának általa ajánlott ezüst magyar királyi koronát. Az ünnepélyen sok előkelő zarándok is jelen volt.

Egy kormányzó lemondása.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből irják: Mint a „Tageblatt“ jelenti, Joden báró német Keletafrika kormányzója beadta lemondását. Utódja alkalmasint Rüdiger százados, a mostani alkormányzó lesz.

Kegyelem egy honarutónak.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hallból jelentik, hogy a császár Thomasz tüzérhadnagy, a ki hasa árulás miatt négy évre ítéltetett el, büntetése hátralevő részét engedte, mivel az elítélt börtönében a tüzerségre rendkívül fontos dolgot talált fel.

Elsülyedt gőzös.

Budapest, aug. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról távirják: Vasárnapról hétfőre virradó éjjel Helsingfors mellett két gőzös összeütközött: az Ajax és Ruveberg. Az Ajax elsülyedt, a rajta volt számos utazó hangos jajjai között. Daczára, hogy Runeberg mentőgyűrűkkel segítségére sietett, de hasztalan. Eddig 35 holttestet fogtak ki, s körülbelül 90 ember odaveszett. Az Ajax 100 utasa közül ugy látszik csak 10-en menekültek meg.

Közgazdaság.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. augusztus 10. Hízott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 44 $\frac{1}{2}$ —45 $\frac{1}{2}$ krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogr. sulyban) — — — kr. Fialat nehéz (páronként 320 kilogr felüli sulyban) — — — 47 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kilogr. sulyban) 47—48 krig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogr terjedő sulyban) 48—49 $\frac{1}{2}$ krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 kilogr felüli sulyban) — — — kr. Közép (páronként 220—280 kilogr. sulyban) 46—47 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammra terjedő sulyb.) 47 $\frac{1}{2}$ —49 $\frac{1}{2}$ krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogr. felüli sulyban) 46—47 krig. Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 krig. Könnyű (pkint 220 kilogr terjedő sulyban) 47—47 $\frac{1}{2}$ krig. Sertéslelészám 1892. aug. hó 8-án volt készlet 146671 drb. 1892. augusztus 9-én felhajtatott 3938 darab. — 1892. augusztus 9-én elszállítottatott 1724 drb. 1892. augusztus 10-én maradt készletben 148885 drb. A hízottsertés üzletirányzata: Könnyű áru keresett.

A budapesti gabnatörséről.

Budapest, aug 11. (A „Torontál” eredeti tájékoztatója.)

Határőrdő üzlet:
Buza őszre 7.54—56.
Buza tavaszra 7.95—97.
Tengeri aug.—szept. — . . .
Tengeri szept.—okt. 4.85—87.
Tengeri máj.—jun. 5.22—24.
Zab őszre 5.47—49.
Káp.-repcze 10.90—95

REGÉNY-CSARNOK.**Egy csúnya asszony története.**

(Eredeti regény egy kötetben.)

— A „Torontál” számára írta: —

Törös Tivadar.

(23-ik folytatás.)

Dersei ujult erőt érzett magában, mióta a bányában történt elfogatások kezébe adták a rejtély kulcsát. Drágább két lakója börtönnek még nem volt, mint a minő gondal őriztette őket a börtönben. Vasra verette őket, és a czella ajtaja előtt külön őrt sétáltatott a tiszteletükre.

Az elfogatást követő éjjelen, rövid kihallgatás után, újra áttanulmányozta az öreg kapitánytól reá maradt és erre az ügyre vonatkozó irományokat. Csodálatos. A mióta e két alakot vasra verve tudta, szinte világosabban látta a nyomozandó szökevény egész ügyét. A személyleírásán kívül, — mely magas, jól megtermett szöke férfiről, sápadtas arcáról, savó-szürkés szemekről és csengő, férfias hangról beszélt — előtte állott az egész bűnlajstrom, mely a szökevényt a legnagyobb szédelőgök alakjában tüntette föl. Közel kétszáz ezer forintot sikerasztott el egy bécsi bankból, hol sokáig pénztáros volt. Mikor megszökött, föllármázták egész Európa rendőrségét, de eleintén hasztalan s csak négy hét multán fogták el Párisban, hol egy csoda szép nővel élt. Az iratok szerint, a nőnek azóta nyoma veszett, a sikkasztó pedig börtönbe került, Kufsteinba. Itt öt évet töltött és azután átadták egy magyarországi törvényszéknek, melynek területén egy kisebbszerű okirathamisítást követett el. Így került aztán abba a fegyházba, honnan a legszenzációsabb körülmények közt szökött meg.

Ez hát egy rendkívüli ember, híres országészerte, és elfogatása izgalomba hozna tiz megyét.

Dersei kapitányt a hajnal még íróasztala mellett találta a hivatalban. Ahogy véletlenül az ablakra tekintett, — meglepetve látta, hogy virrad.

Becszengette az ajtaja előtt szunnyadó rendőrt s meghagyta, hogy két óra hosszáig senki se sávarja, és akkor keltse föl. E rövid idő alatt Dersei úgy a hogy kipihente magát a pamlagon, és ekkor ismét maga elé hozatta a két foglyot, Ferdit és Lajcsit. Mind a kettő nagyon sápadt volt, és nagyon izgatottaknak látszottak. Lábukon lánczot viseltek s hátuk megett egy szuronyos rendőr állott szoborként.

Dersei az asztala elé intette őket, és szigorú hangon kérdé:

— Nos, akartok-e vallani?

A két vasba vert ember némán tekintett egymásra, majd a kapitányra.

— Ugy látszik, hogy a régi komédiát akarjátok tovább is csinálni, és azt hiszitek, hogy a bányamesterrel van most is dolgotok. — Tanácsolom, hogy valljatok, még pedig minél rövidebb idő alatt, mert innen nem szabadultok ki, még ha a világ

valamennyi gazembe e is a segítségükre jön! — Értettétek?!

— Igen, — volt a tompahangu válasz a Ferdi részéről.

— Nos, és még sem valltok?

— De ha nincsen mit, tekintetes kapitány ur, — esengett a másik.

— Jó! — Dudva! — szólott a kapitány a rendőrhoz, — vigyék vissza őket, külön-külön zárkába mindegyiket, és a mig hozám nem kéredzenek, kenyeret és vizet kapnak továbbra is. — A fejükkel állnak érettek jót, valamennyien! Értette, Dudva?

— Igenis, kapitány ur!

— Mehetnek!

A rendőr előretolta a két foglyot, a kik leverten haladtak előre. Pár percz mulva külön-külön zárkában találták magukat...

Dersei folytatta tervszerű kutatásait a két fogoly személyén kívül is, és az nap a közeli fegyintézethez hajtatott, hol egy jó órát töltött a várbeli igazgatónál. Elbeszélte magának a szökés részleteit; megtekintette a czellát a honnan az történt... Kihallgatta a szökés napján éjjelként fungált fegyőr-örmezt, kinek megadta a szükséges felvilágosítást, a Ferdiek személyére nézve.

As váratlan eredményt szült. Az örmeztér kijelentette, hogy a szökés délutánján három olyanféle alakot látott a várral szemben lévő korcsmában borosni. Ez szinte több volt mint kellett. Dersei meg volt az utjával elégedve s a fegyintézet igazgatójától bucsut véve visszautazott Dorosra.

Megerkezete után először is a két fogolyról kérdezősködött. Helyükön voltak és még tartották magukat. A kapitány szigorú parancsot adott ki, hogy senki meg ne merje őket közelíteni, főleg pedig arra ügyeljenek, hogy a kenyéradagon és a vizen kívül nehogy valami ételhez juszanak.

Igy telt el újra két nap. A harmadik nap késő délutánján, Dudva rendőr jelentette, hogy a két fogoly a kapitányhoz kíváncsok. Dersei érdekes fordulatot sejtett és azonnal megparancsolta, hogy a két foglyot vezessék eléje. Kevés idő mulva ott is állottak előtte, kimerülve, megjuhászodva.

— Mit akartok? — kérdé tetteve a kapitány.

— Szeretnék egyet-mást elmondani, — hebegette Ferdi.

— Én is, — sietett utána tenni a másik.

— Beszéljetek világosan. Vallani akartok.

— Igenis!

— Belátjátok, hogy okom volt arra, hogy elfogassalak titeket? — Volt, vagy nem?!

— Nem tagadhatjuk, hogy a mi minket illet...

— Elég! — A mit kérdezni fogok, csak arra feleljetek! — Mikor történt a szökés a várból?

— Augusztus negyedikén, ha jól emlékszem — mondá Lajcsi.

— Hányan voltatok, a kik azt az embert megadóztattátok?

— Hát mi ketten, kérem alássan.

— Ujra hazudtok! — kiáltott Dersei reájuk akkorát, hogy összeresztentek, — ti a szöktetés délutánján, ugy hat óra felé, hárman borozgattatok a várral szemben lévő korcsmában! — Nos, igaz-e?

— Igaz, igaz! — szólit közbe Ferdi sajátságos nyájaskodással, most már emlékezem! — Csakugyan hárman voltunk!

— Es ki volt a harmadik?

— Erre már igazán nem emlékezem, mondá Ferdi. A kapitány kérdőleg Lajcsira tekintett.

— Én tudom! — válaszolt ez.

— Beszélj. — Ezentul csak te fogsz felelni!

— Zomora volt a harmadik.

Igen bizony, Zomora! — hadart bele Ferdi.

— Hallgass! — rivalt rá a kapitány, — ki ez a Zomora? — kérdé a másiktól.

— Hát ugy közelről nem ismerjük, kérem, csak annyit tudunk, hogy egyszerre ültünk mind a hárman a várban.

— Zomorával?

— Igen is. — Ő a feleségét ölte meg. — A kapitány jegyzett, majd kiküldte a rendőrt, hogy magukra maradjanak.

— Ki tervezte a szökést?

— Zomora!

— Mi csélja volt vele?

— Pénzhez akart jutni, — felelt őszintén Lajcsi, — de hozzá is jutott. Annyi pénz volt nála mikor a várhoz indultunk, hogy hirtelen meg se lehetett számlálni.

— De te tudod, hogy honnan került az a pénz.

— Attól az urtól, a kit megszóktattunk!

— Bolondokat beszélsz!

— De igenis, kérem alázatosan, kapitány ur; egy egész kincs volt elrejtve a Lunka-erdőben egy vasas kufferben. Azt vette magához Zomora!

— Ez már igaz! — vágott közbe Ferdi, ki szintén rá akart szolgálni vallomásával egy kis kegyességre. Hiszen ott van az a czédula, amit nálam talált a kapitány ur. — Az beszél! Egy táskát adott nekem a szökés után Zomora emlékébe; amikor már kiinn volt a rab a váról és ebben a táskában volt a czédula. Ugy éljek, amilyen igazat mondok!

A kapitány az iratok közül előszedte a czédulát és figyelmesen vizsgálta. Piskos, sárgálló papiroson, a következő sorok voltak már csaknem teljesen elmosódva:

„Légy okos és két évig élj jól a pénzzel, de vigyázz, hogy ne sejtse senki. Két év mulva kijövök és jobb dolgod lesz. Ha el szököl vele Stefan hirt ad és nincs irgalom, hogy megmenekülj a tömlőcztől.”

Dersei, a hogy helyére tette a kissé tulságosan vastagnak tetsző papirszelvet, nyomban Lajcsi felé fordult és kérdé:

— Hát tudod, hogy hol rejtőzik Stefan?

— Igen, a Lunka-erdőben!

— Mikor láttátok utoljára?

— A mult vasárnapon. — Egy kis gödre van neki a hegyoldalban. Belül egész ház. Ott él a szökés óta és ha unja magát, hát számlálgatja a pénzét Kijár hosszú titokban a feleségé és a fia Vassi.

— Merre mentetek a szökés után? Felelj becsülettel, mert még hasznodra lehet!

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Cs. P. I. (Fiume.) A „Ib” is megérkezett. Nagyon köszönjük. A most folyó eredeti regény után fogjuk megkezdeni a közlését. — Üdvözlét!

Dr. Brájjer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős Jurkovic Aladár, főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

Házeladás.

A mellencei utcában 399-49. öi. szám alatt fekvő, azelőtt Traupmann-féle teljesen jó karba állított lakóház, udvar és kerttel, előnyös fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. (355—6.6)

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.

8604. I. szám 1892.

(374—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott főszolgabírósrág részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a pancsova—almás—glogoni községi közlekedési utvonalon építendő 5 átereszt, vállalat útján leendő kiépítése szempontjából az árlejtés folyó évi **augusztus hó 16-án** délelőtt 9 órakor a pancsovai főszolgabírósrág helyiségében fog megejtetni.

Az építendő átereszek tervei és költségvetései a pancsovai főszolgabírósrág kiadó hivatalában betekintheők.

Pancsova, 1892. évi augusztus hó 7-én.

Radoszavlyevics,
főszolgabíró.

3322. tkvi sz. 1892.

(372—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbírósrág telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Latinkin Manojla törökbecsei lakos végrehajthatónak, Nesztorov Zsiva aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 36 frt 62 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében levő Melencze községi 2445. számú tjkvben foglalt 2429-a., 2951-a., 5026-b. és 6200-b. hr. szám összesen 5 hold 533¹/₂ □-ölet kitévő urbéri földnek Nesztorov Zsivát illető ¹/₄-ed része 509 forint kikiáltási árban özv. Kispodilov Mácza özvegyi jogának fennhagyása mellett 1892. évi **október hó 18-ik** napjának d. e. 10 órakor Melencze községházában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tette, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni. Minthogy pedig az özvegyi jogot 200 frtnyi zálogjog megelőzi, mely összegből és a 3 évi 6 százalékos kamataiból végrehajtást szenvedőre 59 frt esik. Az elárverezendő ingatlan

jutalékrész csak azon esetben fog az özvegyi jog fenntartása mellett elárvereztetni: ha az azt megelőző 59 frtnyi összeg erejéig ígéret tétetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik és a kitűzött határnapon az özvegyi jog fenntartása nélkül fog elárvereztetni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósrág telekkönyvi irattárában és Melencze községelöljáróságánál megtekintheők.

Kelt Törökbecsén, a kir. jbiróság tlkönyvi hatóságánál 1892. évi június hó 30 ik napján.

J a k a b f f y,
kir. jbiró.

1264. kig. sz. 1892.

(370—1.1)

Pályázat.

Gyertyámos községe szándékozik, egy vagy két értézi kutat, a vízmennyiségnek jótállása mellett, furatni. Ennélfogva felhivatnak mindazon vállalkozók, kik ilyent furni hajlandók, hogy írásbeli ajánlataikat folyó évi **augusztus hó 25-ig** a községelöljáróságnál nyújtsák be. Gyertyámos, 1892. évi augusztus hó 10-én.

Killige József,
jegyző.

Kessler János,
bíró.

Leány-nevelő-intézet Verseczen.

Mayering Emma (előbb Kutka Mária-féle) bennlakással összekötött 31 év óta fennálló és nyilvánossági joggal ellátott magán elemi és polgári leány iskolájában a tanév f. évi szeptember hó 5 én kezdődik és tíz hónapból áll. Bennlakók havi dija oktatás és teljes ellátásért a francia nyelv és táncz tanítást is beleértve 29 forint, a bejárók tandija havi 3—6 frt. A növendékek az igazgató és három bennlakó nevelő felügyelete alatt állnak. A polgári osztályokban főreáliskolai tanárok oktatnak. Az intézetben összesen 14 tanerő működik, jó levegő és kitűnő viz van. Bővebb értesítést nyerhetni Mayering Emma igazgató és tulajdonosnőnél Verseczen Andrassy-sétátér. (343—5.2)

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában

Uri-utca 276-4. szám alatt.